

Återhämtning tar tid

EU:s fiskeministrar fattar i mitten av oktober beslut om nästa års torskfiske i Östersjön. ICES vetenskapliga råd säger att kvoten kommer behöva vara 0 under flera år, kommissionen har beslutat om nödstopp för allt torskfiske redan i år och sagt att kvoten för nästa år ska vara 0 för allt riktat torskfiske. Nu vilar ett mycket tungt ansvar på regionens politiker – de måste stå emot särintressen som vill fortsätta fiska samtidigt som de måste säkerställa att förslaget om fiskestopp för 2020 följs av långsiktiga åtgärder.

ICES vetenskapliga rekommendationer. För det östra beståndet räcker trafiksignalerna inte till, istället är det gråa frågetecken. De röda markeringarna säger att beståndet har begränsad reproduktiv kapacitet.

Torskbeståndet måste ges lång tid att återhämta sig. Det behövs ett nytt synsätt på Östersjöns fiske, med ett radikalt nytt förhållningssätt där kortsiktiga intäkter får ge vika för långsiktig hållbarhet. Paradigm-skiften har på andra områden har gett oss nya förhållningssätt till naturen och en förbättrad miljö.

Hållbart fiske uppnås inte - och kan inte mätas

EU:s gemensamma fiskeripolitik (GFP), Havsmiljödirektivet och Baltic Sea Action Plan har alla mål för ett hållbart fiske och god miljöstatus år 2020. Indikatorn för hållbart fiske benämns MSY som betyder maximal hållbar avkastning, dvs hur mycket fiske ett bestånd klarar långsiktigt.

Problemet för östersjötorsken är att experterna inte kunnat fastställa fisketrycket enligt MSY på flera år, samtidigt som man tillåtit fortsatt fiske.

Internationella havsforskningsrådet (ICES) konstaterar nu att MSY är ett överspelat begrepp för östersjötorsken eftersom man inte kan tala om "hållbar

avkastning", det finns helt enkelt ingen fisk att ta ur havet längre.

Forskning har de senaste åren visat att torsken nu växer långsammare och fortplantar sig tidigare, troligen som följd av för hårt fisketryck. Resultatet är ett torskbestånd som består av många små och magra torsk. Samtidigt har kunskapsläget försämrats av att de små torskarna är svåra att åldersbestämma, så att varken beståndets eller enskilda torskars tillväxt kan uppskattas. Internationella havsforskningsrådet (ICES) har därför under en följd av år inte kunnat basera sin rådgivning på säkra data.

Signalen blinkar rött

ICES vetenskapliga rekommendationer sammanfattas i en tabell där olika referenspunkter för fisketryck och beståndets storlek redovisas med grönt, gult och rött. För västra beståndet signalerar man rött på de flesta referenspunkterna. För det östra beståndet räcker trafiksignalerna inte till, istället är det gråa

frågetecken. De röda markeringarna säger att beståndet har begränsad reproduktiv kapacitet.

Flerårigt fiskestopp och nya regler

ICES skriver att torskbeståndets låga produktivitet innebär att beståndet kommer att ligga under referenspunkten för tillväxt också på medellång sikt (år 2024), även om inget fiske tillåts.

I klartext säger forskarna att: Ska vi rädda torskbeståndet i södra Östersjön måste vi sluta trålfiska under flera år framöver. Det kommer kräva tuffa och långsiktiga politiska beslut.

Tiden för fiskestoppet måste utnyttjas till att ta fram nya regler för det framtida fisket, regler som är anpassade till Östersjön och de fiskebestånd

som finns här. Innanhavet är unikt med sitt bräckta vatten samtidigt som det är artfattigt. Det gör Östersjöns ekosystem extra känsligt för förändringar. Fiskbestånden är viktiga för Östersjöns miljö och ekologi, och särskilt viktig är torsken, den främsta rovfisken som är genetiskt unik och anpassad till sin miljö. Det går inte att tillämpa Medelhavets eller Atlantens regler på Östersjön.

Torskbeståndets normala tillväxt, storleks- och ålderssammansättning måste återställas innan fisket kan återupptas. En balanserad sammansättning av beståndet måste vara ett tvingande kriterium i en ny förvaltningsplan.

Våra förslag till långsiktiga åtgärder för östersjötorsken:

Ministerrådet bör besluta om ett minst femårigt fiskestopp för det östra beståndet. Det är den tid som krävs för att få en ny förvaltningsplan på plats. Att återfå ett torskbestånd i god kondition som har en balanserad ålders- och storleksfördelning kommer att ta betydligt längre tid.

En långsiktig återhämningsplan som bör innefatta:

Särskild hänsyn tas till torskens stora betydelse för Östersjöns ekologi.

Beståndet ska uppnå normal tillväxt, storleks- och ålderssammansättning innan fiske återupptas och att detta ska vara viktiga kriterier i en ny förvaltningsplan.

Flytta fisket på torskens föda sill och skarpsill bort från torskens reproduktions- och tillväxtområden.

När fiskestoppet hävs, så ska nuvarande bottentrålning ersättas med andra redskap som möjliggör för fler torskar att växa sig stora.

Inför väl fungerande övervakning så att nuvarande och kommande bestämmelser efterlevs.